

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 47

27 червня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 47 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році

Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Горова С.

Ю. Луценко готовит восстание. Мирное.....	6
---	----------

Пальчук В.

У Криму вшанували пам'ять жертв депортації	11
--	-----------

Законодавча влада	22
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	29
------------------------------	-----------

Політика	40
-----------------------	-----------

Економіка	45
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	51
---	-----------

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Прем'єр-міністр України М. Азаров про XVI засідання Ради співробітництва Україна – ЄС

*(Із вступного слова Прем'єр-міністра на засіданні уряду
26 червня 2013 р.)*

...24–25 червня в Люксембурзі відбулося XVI засідання Ради співробітництва Україна – ЄС. Ми обговорили з нашими партнерами виконання домовленостей, досягнутих на лютневому саміті Україна – ЄС. І підтвердили головну спільну мету: підписати під час саміту «Східне партнерство» в листопаді поточного року у Вільнюсі Угоду про асоціацію з Європейським Союзом, включаючи всеохоплюючу зону вільної торгівлі.

Сьогодні ми на фінішній прямій до цієї історичної події. Дискусія на Раді співробітництва була останнім узгодженням позицій перед Вільнюським самітом.

Масштабність безпрецедентної угоди між Україною і Євросоюзом, глибина перетворень у нашій країні, які необхідно здійснити для асоціації, і головне – геополітичні наслідки асоціації з ЄС такі, що відповідальність обох сторін дуже велика. І це усвідомлюють наші партнери.

На зустрічах, які я провів з віце-президентом Європейської комісії, верховним представником із закордонних справ та політики безпеки пані Ештон, головою у Єврокомісії віцепрем'єр-міністром, міністром закордонних справ і торгівлі Ірландії паном Гілмором, комісаром з питань розширення і добросусідства паном Фюле, іншими членами делегації ЄС лейтмотивом було бажання зробити все необхідне, щоб укласти Угоду про асоціацію саме на Вільнюському саміті.

Я ж підкреслив, що виконання плану дій щодо асоціації з Європейським Союзом – це не «зовнішнє тестування» для України, а наша власна робота. Це наш національний інтерес.

Буквально вчора в розмові зі мною комісар Європейської комісії з питань розширення і добросусідства пан Фюле

однозначно підтвердив, що за останні три роки Президент України В. Янукович і наш уряд зробили для євроінтеграції більше, ніж зроблено за всі попередні роки.

У цілому Рада співробітництва відзначила значний прогрес України у виконанні параметрів, визначених Радою ЄС із закордонних справ.

Ми також зафіксували, яку роботу ще належить виконати до саміту у Вільнюсі. Головним чином вона полягає в законодавчому забезпеченні реформ правосуддя, виборчого законодавства, практики правозастосування.

Я хочу підкреслити, що на Верховній Раді України лежить велика історична відповідальність. Я дуже хочу, щоб це зрозумів кожен народний депутат. Час, витрачений на блокування роботи парламенту, віддаляє нас від визначеної українським суспільством мети стати частиною об'єднаної Європи. Не від уряду нині залежить, а від Верховної Ради, тому що більшість питань стосується законодавчих рішень Верховної Ради. І це було підкреслено на засіданні.

Комісар Фюле прямо закликав українську опозицію працювати спільно з владою в питаннях європейської інтеграції. Тому що, як він висловився, «злітна смуга закінчується».

...Іншою важливою частиною візиту до Люксембургу були насичені й дуже конструктивні переговори з прем'єр-міністром Люксембургу паном Юнкером, президентом парламенту цієї держави паном Мозаром і провідними представниками ділових кіл країн БеНіЛюксу.

Ці переговори в першу чергу були присвячені активізації економічного співробітництва з Україною. Наші партнери висловили дуже велику й цілком практичну зацікавленість «освоїти» український ринок. У них є абсолютно однозначне розуміння привабливості нашого ринку. Але водночас вони не мають достатньо інформації про умови роботи на ньому.

Люксембург є однією з найбільших у світі «гаваней капіталу». В умовах світової рецесії системні інвестори дуже уважно обирають, куди вкладати гроші. Великий капітал не терпить «простоїв», проте й не терпить невизначеності, невідомих ризиків. Чого ж інвестори чекають від нас, щоб

спрямувати капітали в Україну? Головне – стабільної, прогнозованої політики. Надійного захисту інвестицій. Наше завдання – забезпечити це. Тому доручаю Міністерству фінансів прискорити розробку угоди про уникнення подвійного оподаткування з Люксембургом. Ця робота триває приблизно 10 років.

Крім того, інвестиційні банки й компанії бажають детально вивчити умови роботи на українському ринку. Таку можливість треба негайно надати. Вважаю, що ефективним інструментом було б створення Ради ділового співробітництва Україна – Люксембург. Також доручаю Міністерству фінансів і Міністерству економічного розвитку та торгівлі в співпраці з Національним банком організувати спеціальну фахову конференцію для інвестиційних банків з метою детального інформування та обговорення тих фінансових інструментів і гарантій, які створено в Україні для іноземного капіталу.

...Під час засідання Ради співробітництва Україна – ЄС у Люксембурзі вперше на найвищому рівні була сформульована й офіційно заявлена концепція ролі України в енергетичній стратегії Європи.

Євросоюз зацікавлений, щоб Україна стала європейським газоенергетичним хабом. Тобто щоб на нашій території зберігалися стратегічні запаси газу для європейського ринку й розміщувалися маневрові енергетичні потужності. Власне, це підтвердження того, що ми давно доводили: українська газотранспортна система разом з підземними сховищами газу має унікальні, незамінні можливості для європейського енергетичного ринку. Розвиток мережі українських підземних сховищ газу й модернізація нашої ГТС здатні зіграти ключову роль у стратегічній стабільності європейського енергетичного ринку.

Це великий багаторічний проект. Складний як в технічному, так і в політичному відношенні. Треба починати його практичну розробку. З урахуванням насамперед національної енергетичної стратегії. Доручаю віце-прем'єр-міністру Ю. Бойку розробити концепцію цього континентального проекту й презентувати її до саміту у Вільнюсі.

У нас є всі можливості відіграти важливу роль на Євразійському континенті. Україна має унікальне геополітичне

й географічне положення, великі запаси вуглеводнів, вугілля і складових ядерного палива, розвинуту інфраструктуру енергетики і високопрофесійний науковий і виробничий людський потенціал.

Уряд розробив проект оновленої Енергетичної стратегії до 2030 року, де враховано всі актуальні питання, що стоять сьогодні перед енергетикою України. Треба також адаптувати цей проект до нових перспектив.

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

**С. Горвая, науч. сотр. ФПУ НБУВ,
канд. наук по соц. коммунікаціям**

Ю. Луценко готовит восстание. Мирное...

Экс-министр внутренних дел Ю. Луценко готовит массовое, якобы мирное восстание, с целью «сбросить» с его помощью «правлящую мафию». Об этом он написал на своей странице в Facebook (<https://www.facebook.com/LlutsenkoYuri?fref=ts>).

Информируя о запланированных действиях, он отметил: «А план, собственно, такой: первое – в ходе круглых столов пишем программу Третьей украинской республики (ценности, цели, план конкретных преобразований), которая должна предложить обществу разрыв с посткоммунистической грязью нынешней пародии на Украину. Второе – работаем с людьми по всей Украине, объединяем в надпартийное движение тех, кто разделяет программу новой Украины и понимает, что сбросить правящую мафию придется не только голосованием, но и мирным массовым восстанием. Третье – ради общей победы добиваемся, чтобы кандидаты в Президенты от оппозиции вышли на согласованного кандидата, поддержали эту программу и объявили о совместной команде ее исполнителей. Программа-максимум: победа объединенной украинской демократии в 2015 г. Программа-минимум: выход на по-

литическую арену после 2015 г. новой волны политиков 30+, которые осознают свою ответственность за свою страну».

Экс-глава МВД Украины уже представил во Львове «Третью украинскую республику». В выступлении он отметил, что презентация данного общественного движения начинается со Львова, а дальше она будет проходить в Харькове, Киеве и других городах. По его словам, целью «Третьей республики» «является создание нового государства, с четким планом действий».

Ю. Луценко сказал, что это «новое общественное движение – движение неравнодушных граждан, которые хотят создать новое государство на новой почве... В 2005 г. мы пошли за “мессией” без плана. Я внимательно послушал В. Ющенко на Майдане – это детские мечты. Нам нужен план, а потом уже – исполнители, далее – лидер», – сказал Ю. Луценко во время круглого стола. Экс-министр также попросил прощения за свои ошибки, но при этом подчеркнул, что «сейчас это ничего не изменит».

Впоследствии на брифинге для журналистов экс-министр заявил, что не создает ни новую политическую партию, ни общественную организацию, а общественную инициативу наподобие Народного руха Украины или польской «Солидарности». В то же время он подчеркнул, что не намерен становиться ни лидером, ни вождем этой народной инициативы, а хочет быть коммуникатором между политиками и народом, который, как отметил экс-министр, «к сожалению, сейчас проявляет тотальное недоверие к политикам, в том числе и к самому Ю. Луценко». Экс-министр отметил: «Я уверен, что главная энергия перемен находится не в существующих оппозиционных партиях, а в разрозненных пока общественных движениях. Мой план – сфокусировать эту энергию, создать массовое движение не только за нового Президента, но, в первую очередь, за новую страну. Не считаться с этим движением политики не смогут» (http://lb.ua/news/2013/06/14/206643_lutsenko_prezentoval_tretyu.html, 14.06.2013).

Выступая на круглом столе на тему: «Как сшивать Украину» 15 июня, Ю. Луценко очертил свое виденье относительно плана данного общественного движения. По его словам, он

не должен быть всеобъемлющим. «Ни в коем случае нельзя опираться на популизм: размер зарплаты, количество рабочих мест и т. д. Не надо превращаться в политиканов, чтобы конкурировать на переполненном рынке... Мне лично кажется, что экономика нуждается в ультралиберализме, отказе государства от всех ее разрешений, ограничений, почти всех контролирующих и распределительных функций... В культуре, которая является для Украины одним из столпов, не договорившись о совместной украинской идентичности, мы потеряем вообще понимание того, а почему здесь не вторая Россия, Польша или Турция? Поэтому культурная политика должна быть консервативной. Она должна выделить и обеспечить именно украинские ценности. Но нужно понимать, что не весь народ готов сегодня принять украинские ценности в галицком, киевском, винницком или харьковском варианте. Мы должны быть счастливыми от многообразия понимания одного и того же. А вот социал-демократическая практика Европы должна быть применена к социальной политике. И у нас нет времени на длительный поиск одной модели, так должны делать все и сразу. Потому реально государства для людей сегодня не существует».

Ю. Луценко также определил свой электорат. По его словам, движущей силой данного движения должны стать средний класс и украиномыслящая креативная часть общества, для которой в нынешней Украине нет места.

Экс-министр в своем выступлении подчеркнул: «Предположим, мы имеем этот план. Прекрасный план, который соответствует: а) реалиям; б) люди в него верят. В хорошем смысле создается миф, что мы знаем, как построить новую и комфортную для всех Украину. Далее предполагаем, что у нас есть сеть, люди, которые точно будут ждать сигнала к восстанию. Украинцы очень осторожные люди, их учили сотни лет чужие власти. Восставать опасно, но в момент, когда победа возможна, люди готовы восставать. Этаким “соломенный огонь”. Люди будут готовы выйти, когда почувствуют близость победы».

Также, говоря о более конкретных шагах ближайшего времени относительно работы данного общественного движения,

екс-министр сообщил о необходимости создания сети доверия. «Сегодня наибольший недостаток Украины – не вожди, это не планы и не деньги, а доверие между людьми, между людьми и политиками. Для начала договоримся с людьми создать такие сети доверия, где нет руководителя», – говорил Ю. Луценко.

Экс-министр, безусловно, в своих выступлениях и комментариях делает акцент на том, что запланированное массовое восстание в Украине будет носить исключительно мирный характер. При этом некоторые реплики из его выступления могут сигнализировать и о несколько другом возможном сценарии развития ситуации. Так, например: «У нас вождей не будет. Каждый из нас станет боевой единицей», «...я должен предложить людям начать работать. Еще раз попробовать отвоевать свое государство».

Также обращает на себя внимание масштабность замысла с возможной перспективой повторения «майдана»: «Как “майдан” состоялся и победил? Только потому, что мы ходили и зажигали людей. И на этот раз нет другого варианта. Но на этот раз зажигать надо не “мессией”, который все знает, а планом новой страны», – говорил Ю. Луценко.

И вот такое высказывание экс-министра выглядит несколько с оттенком угрозы: «Заканчивается уже эта кража, и ничего хорошего она людям не дала. Тем более что все ранее украденное в наших условиях все равно сконцентрируется в Межигорье... Я знаю гуцулов, у которых спрашиваю: строятся донецкие в Карпатах? Ой, строятся! Но ниц, пусть строят, всё будет наше» (<http://www.3republic.org.ua/ua/ideas/11355>, 21.06.2013).

При этом обращают на себя внимание мнения экспертов, которые, в большинстве своем, комментируют инициативу Ю. Луценко о Третьей украинской республике с позиции невозможности полноценной реализации данного сценария. Так, политолог В. Карасев считает, что для Ю. Луценко лучше создавать что-то новое. «Думаю, что это даже не позиция, это поза Луценко. Что раз я и мои соратники оказались вне ключевых ролей в этом партийно-объединительном процессе, то мы не будем участвовать вообще. А будем “клепать” какую-то третью (а почему не пятую?) республику», – добавил политолог.

По мнению В. Карасева, Ю. Луценко оперирует «фальшивым и неправильным мифом», что все зависит сегодня не от партий, а общественных организаций. «Да, гражданское общество важно, важна поддержка гражданского общества, но политику делают партии. Другое дело, что у нас партии – это партии элит, а не граждан. Но тогда не нужно отказываться от партий как таковых и переходить в статус протестующих. А нужно сближать партии и граждан. Создавать действительно общественные народные партии», – сказал он. Политолог считает, что экс-министру не хватает деликатности и чувства реальности (<http://telegraf.com.ua/ukraina/politika/613201-dlya-lutsenko-luchshe-sozdavat-chto-to-novoe.html>, 18.06.2013).

Журналист, главный редактор «Киевского телеграфа» В. Скачко в своем комментарии относительно Третьей украинской республики подчеркнул: «Луценко при неоднозначности и шизофреничности как поведения, так и высказываний все же является более харизматичным и раскрученным лидером, чем т. н. три богатыря украинской оппозиции... Понятно, что идти Ю. Луценко в подчинение к кому-нибудь из них или ко всей триаде вместе – это потерять политическое лицо, поэтому он должен играть роль, как он сам сказал, посредника между оппозицией и народом, – продолжил эксперт. – То есть, грубо говоря, несдержанный на язык он будет выдавать какие-то цитаты, которые домочат и так подмоченную репутацию этой троицы».

По поводу идеи Третьей республики, которую пропагандирует Ю. Луценко, В. Скачко высказал мнение, что эта идея «не может дать ровным счетом ничего». «Эта идея, как утверждают историки, зародилась во Львове в среде молодых интеллектуалов национально-демократической ориентации еще в начале 90-х годов, – рассказал В. Скачко. – Как тогда это был пшик, так и сейчас. Третья республика – это движение в никуда от безысходности людей, которые не находят себе места ни во власти, ни в оппозиции. А также учитывая тот прискорбный для всех факт, что у нас народ не верит ни власти, ни оппозиции по причине никчемности, бессмысленности как власти, так и оппозиции».

В. Скачко считает, что А. Яценюк, О. Тягнибок и В. Кличко боятся Ю. Луценко: «Его вес реально выше, чем у каждого из

них. Несмотря на все социологические опросы, говорящие о каких-то потенциальных возможностях того же В. Кличко, это все нивелируется глупостью и бессмысленностью деяний, а также отсутствием как людей, так и идей» (<http://www.from-ua.com/news/1a65e376fbd55.html>, 27.05.2013).

Хотя существуют и несколько иные экспертные точки зрения. Так, доктор философских наук, профессор, академик Национальной академии наук Украины М. Попович считает, что Третья республика – симпатичный по форме лозунг. «Но, главное тут – что за ним скрывается. Я думаю, по сути, платформа Луценко должна быть левоцентристского толка. Это то, чего не хватает нынешней оппозиции» (http://news.big-mir.net/world_about_us/711683-Novie-Izvestiya-Lycenko-stal-vozvrashencem, 28.05.2013).

Некоторые эксперты и политологи говорят о том, что Ю. Луценко начинает «отбирать хлеб» у В. Кличко и А. Яценюка, а также руководителя оппозиционной партии «Свобода» О. Тягнибока. В целом же практически все сходятся на том, что для реализации любого плана нужны денежные вливания, несмотря на противоположные заявления автора идеи. И если Ю. Луценко сможет их (деньги) где-то получить, на какое-то время он сможет добиться придуманной должности «коммуникатора между политиками и народом».

**В. Пальчук, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ,
канд. наук із соц. комунікацій**

Ситуация с WebMoney.UA как индикатор развития отечественного рынка электронных платежных услуг

Министерство доходов и сборов Украины подозревает использование платежной системы WebMoney.UA в нелегальных финансовых операциях и заявляет о нарушении ряда законодательных актов государства. Обязательства компании

WebMoney.UA в Украине гарантирует ООО «Украинское гарантийное агентство». Владелец и администратор системы является зарегистрированная в Лондоне компания WebMoney Transfer. В среде бизнес-групп WebMoney Transfer известна как международная система расчетов и среда для ведения бизнеса в сети. Основана в 1998 г.

Как сообщает министерство, специалисты финансовых расследований выявили значительные нарушения в работе WebMoney.UA на территории Украины. Также установлено, что правила деятельности данной платежной системы не согласованы с Национальным банком Украины. В результате для дальнейшего расследования изъято значительное количество компьютерной техники, которая обеспечивала работу платежной системы и на которой сохраняется информация относительно ее деятельности. В настоящее время на банковских счетах предприятий, входивших в схему расчетов, заблокировано свыше 60 млн грн.

Министерство свои действия объясняет тем, что деятельность оператора платежной системы WebMoney.UA в Украине в таком виде, в котором она осуществлялась на территории государства, не отвечает нормам действующего украинского законодательства, в частности требованиям Закона Украины «О платежных системах и переводе денежных средств в Украине», а также ряда подзаконных актов, которые регламентируют эмиссию, оборот и использование «электронных денег» и подобных платежных единиц. Соответствующие изменения к некоторым законодательным актам Украины относительно функционирования платежных систем и развития безналичных расчетов вступили в силу еще 18 октября 2012 г. (Закон Украины «О внесении изменений к некоторым законодательным актам Украины относительно функционирования платежных систем и развития безналичных расчетов» № 5284-VI). В то же время коммерческая структура, которая поддержала работу системы WebMoney.UA на территории Украины, не приняла соответствующих мер относительно приведения своей деятельности к нормам действующего законодательства.

В настоящее время расследование продолжается. После его завершения материалы будут переданы в суд для принятия решения относительно организаторов по подозрению их в незаконной схеме расчетов. В связи с этим, следователями Министерства доходов и сборов Украины проводится досудебное расследование в криминальном осуществлении за ст. 200 ч. 1 КК Украины (незаконные действия с документами на перевод, платежными картами и другими средствами доступа к банковским счетам, электронными деньгами, оборудованием для их изготовления) и ст. 209 ч. 3 КК Украины (легализация доходов, полученных незаконным путем).

Также примечательным остается факт негласного конфликта компании WebMoney.UA с Национальным банком Украины. С 2009 г. не согласованы правила работы данной системы интернет-расчетов в Украине. Как сообщали ранее СМИ со ссылкой на пресс-службу НБУ, правила работы WebMoney.UA в Украине не согласованы с Национальным банком в соответствии с требованиями, установленными законодательством Украины относительно деятельности платежных систем, операторов услуг платежной инфраструктуры или операций с электронными деньгами. Поэтому деятельность WebMoney.UA в Украине является неправомерной. НБУ неоднократно рекомендовал банкам и другим юридическим лицам принять меры для прекращения предоставления услуг с использованием WebMoney.UA.

В компании же WebMoney.UA утверждают, что в Нацбанке сознательно задерживают утверждение правил работы системы в интересах отдельных участников рынка. На данный момент компания WebMoney.UA дала правовую оценку действиям Министерства доходов и сборов Украины. В открытом заявлении WebMoney.UA относительно ситуации, размещенном на сайте, указывается: «11 июня 2013 г. в киевском офисе WebMoney.UA был произведен обыск на основаниях, которые мы не можем квалифицировать как законные и поддающиеся внятному объяснению. Изъято оборудование, документы, личные вещи сотрудников».

В заявлении WebMoney.UA также указана причина несогласования правил работы платежной системы с НБУ.

«На протяжении 10 лет мы исправно и в установленные сроки выполняли свои обязательства перед пользователями системы и партнерами, делая это на прозрачных основаниях, зафиксированных в соответствующих договорах. Сообщаем, что несмотря на твердый правовой базис, проверенный многолетней практикой и подтвержденный заключениями правовых экспертиз, нами с конца 2010 г. предпринимаются попытки согласовать правила системы электронных денег в НБУ, однако финальная редакция этих правил так и не была рассмотрена регулятором, о чем прямо сообщается в ответе НБУ на запрос нашего банка-партнера от 25.05.2011 г.», – идется в заявлении.

Как известно, WebMoney – электронная система расчетов, работающая в Украине с 2003 г. Юридически в системе происходит передача (трансфер) имущественных прав, учёт которых осуществляется при помощи специальных расписок – «титულных знаков», номинированных в привязке к разным валютам и золоту. Поэтому WebMoney.UA не относят к электронной платежной системе.

Эти несогласованные моменты организации расчетов в системе стали камнем преткновения в разрешении между WebMoney.UA и НБУ. Как известно, претензия Министерства доходов и сборов Украины состоит в том, что в Украине с 2012 г. запрещено обращение электронных денег без согласования НБУ. «На сегодня НБУ не предоставлял разрешительных документов относительно деятельности WebMoney Transfer или выпуска электронных денег WebMoney Transfer... WebMoney Transfer не имеет права осуществлять свою деятельность в Украине», – говорится в сообщении Национального банка Украины.

В свою очередь, WebMoney.UA считает, что оперирует не деньгами, а титульными знаками, поэтому она действовала без согласования с НБУ.

Поддержали позицию WebMoney.UA в этом конфликте представители общественных организаций и бизнес кругов, в частности интернет- ассоциации Украины, ассоциации предприятий информационных технологий Украины, ассоциации электронного бизнеса Украины, общественная органи-

зация «Защита системы электронных платежей» и др. В своем открытом письме к Президенту В. Януковичу они обосновали, что оценку легитимности платежной системы WebMoney.UA может дать только суд, а не Министерство доходов и сборов Украины. «На официальном веб-сайте Министерства доходов и сборов Украины размещено утверждение о том, что “деятельность оператора платежной системы WebMoney в Украине не отвечает нормам действующего украинского законодательства”. Таким образом, министерство перебирает на себя полномочия суда, что есть грубым нарушением законодательства Украины. Оценка легитимности и приостановления деятельности компании, соответствие ее деятельности законодательству Украины есть исключительно компетенцией суда», – указывается в письме. Они также просят Президента обеспечить объективность и прозрачность принятия решений в этом деле в правовой плоскости. «WebMoney.UA работает с гривневыми обязательствами в Украине с 2003 г., есть популярным сервисом в отрасли электронной коммерции, услуги которого используют около 2,5 млн граждан Украины. Предприятие на протяжении десяти лет на практике занимается развитием инновационных технологий, создавая условия для активного развития электронной коммерции в Украине. Насколько нам известно, компания ведет деятельность прозрачно, имеет заключения юридических экспертиз и осуществляла численные попытки согласовать правила функционирования системы в Национальном банке Украины», – утверждает в письме.

В результате озвученного в СМИ конфликта эксперты озвучили свои версии, почему профильное ведомство занялось компанией WebMoney.UA в Украине и спрогнозировали дальнейшее развитие ситуации. В частности, ряд экспертов склоняются к тому, что в настоящее время в Украине идет разделение рынка данных электронных услуг, в результате чего обостряются отношения профильных ведомств с коммерческими структурами вследствие влияния определенного лобби.

В этой ситуации эксперты предупреждают, что шансы системы доказать свою легальность довольно небольшие.

«Вероятнее всего, люди в правительстве имеют желание подогреть под себя весь рынок платежей. Поэтому WebMoney.UA, скорее всего, объявят электронными деньгами и обвинят в незаконной предпринимательской деятельности на территории Украины, а лиц, которые к этому причастны, привлекут к уголовной ответственности», – считает старший партнер адвокатской компании «Кравец и партнеры» Р. Кравец.

Усиливает данное мнение заявление партнера МЮФ Integrites В. Волкова, который указывает на неразрешенность конфликта из-за несогласования своих правил расчетов в НБУ. «WebMoney с 2010 г. пытается зарегистрировать свои правила в НБУ. Тем самым они признали, что являются электронными деньгами. Но пока правила в НБУ согласовали только две системы. Недавно несколько компаний хотели зарегистрироваться, но у них это не получилось. Есть игроки, которые хотят вытеснить WebMoney с этого рынка, поэтому у WebMoney не получается зарегистрироваться», – прокомментировал он.

Как известно, в настоящее время в Украине только две официальных платежных системы электронных денег – «Макси» Альфа-банка и МoneХу Фидобанка. Система МoneХу – первой в Украине получила лицензию НБУ на эмиссию электронных денег. В рамках III Всеукраинского конкурса «Профессиональная премия в сфере банковских технологий, оборудования и услуг-2012», организатором которого выступил журнал «Банкирь», МoneХу заняла первое место в номинации «Системы электронных платежей», как лучшая система электронных денег 2012 г. в Украине. Фидобанк и МoneХу совместными усилиями имеют намерения развивать рынок электронных денег в Украине благодаря тому, что первый с декабря прошлого года стал эмитентом этой системы электронных денег. ПУАО «Фидобанк» основан в октябре 1991 г. (до 2004 г. банк «Ажио», потом СЕБ Банк). После того как в июне 2012 г. СЕБ Банк выкупила группа компаний, собственником которых является А. Адарич, он сменил название на Фидобанк.

Мнение некоторых юристов также созвучно с версиями экспертов. Они считают, что претензии профильного ведомства к

WebMoney не имеют под собой значительных правовых оснований. «Для того чтобы оперировать электронными деньгами, в Украине необходимо иметь разрешение НБУ. Получить его сложно, и пока сделать это удалось лишь двум компаниям – Maxi Card и Monexu», – отмечает партнер МЮФ Integrites А. Алексеенко. Остальные операторы, в том числе и WebMoney, официально работают не с электронными деньгами, а с «правами требования». «С точки зрения закона, эта схема работы выглядит адекватно, и в украинских реалиях, скорее всего, имеет право на жизнь», – считает юрист.

При этом у юристов вызывает сомнение в правомерности сама процедура проведения обыска в офисе WebMoney. Согласно новому Уголовно-процессуальному кодексу, проводить обыск или арестовывать счета можно только по решению следственного судьи, на таком заседании обязательно должен присутствовать представитель компании для защиты ее интересов. «Пока у нас нет информации, соблюдались ли эти нормы закона, – говорит адвокат, советник ЮБ «Егоров, Пугинский, Афанасьев и партнеры» С. Гребенюк. – Но обыск – это крайняя мера, на которую можно идти, лишь если компания отказалась предоставить какую-то информацию налоговикам добровольно».

В то же время ряд экспертов в своих комментариях относительно данной ситуации с WebMone в Украине допускают возможности использования платежной системы в схемах легализации доходов, полученных незаконным путем. В частности, расследования профильным ведомством функционирования WebMoney связывают с использованием системы для оплаты лекарств с содержанием наркотиков, контрабандных товаров через незарегистрированные интернет-магазины, расчетов в финансовой пирамиде МММ и интернет-казино. «Оплатить контрабандные товары официально через банк невозможно, а WebMoney или другая нелегальная система берется. Схема простая. Регистрируется некий интернет-магазин или аптека. И человек с помощью сайта оплачивает покупку, по почте к нему приходит посылка, а через месяц интернет-сайт или интернет-аптека исчезают», – заявил управляющий партнер инвесткомпания «Капитал Таймс» Э. Найман.

Также в СМИ размещаются заявления экспертов о том, что через WebMoney больше всего платежей получила пирамида МММ. Кроме того, через WebMoney проходили платежи в заграничные интернет-казино, несмотря на указание, что такие платежи не принимаются.

Рассматривают данную версию и в Министерстве доходов и сборов Украины. Как пишут ряд СМИ со ссылкой на источник, близкий к руководству Миндоходов, у налоговиков была еще как минимум одна причина, чтобы наведаться в офис WebMoney – уклонение компанией от уплаты налогов. Именно подразумевают под существенными финансовыми махинациями: служебные лица «Украинского гарантийного агентства» перечисляли на карточные счета связанных с ними физлиц заработанные преступным путем деньги, и затем конвертировали их в наличные средства. При помощи услуг этой компании ее клиенты пытались скрыть нелегальные финансовые операции», – объясняет источник. Именно поэтому из офиса компании было изъято оборудование и заблокированы счета компаний, участвовавших в «преступной схеме».

В свою очередь компания WebMoney опровергла предположение о возможном участии платежной системы в финансовых пирамидах. В частности, в своем открытом заявлении относительно ситуации указывается: «Утверждение официальных источников о том, что система WebMoney используется для уклонения от уплаты налогов, является абсурдным, поскольку уплата налогов и сборов является обязанностью каждого конкретного гражданина или субъекта хозяйствования, независимо от того, какую именно форму расчетов они используют для получения доходов: наличные деньги, безналичные деньги или иные финансовые активы. Предположение некоторых “экспертов” о том, что система WebMoney могла использоваться для оплаты участия в финансовых пирамидах – указывает только на их полную неосведомленность в этом вопросе. Правилами системы всегда была запрещена организация и участие в финансовых пирамидах, а попытки нарушения этого правила всегда незамедлительно пресекаются. Более того, система WebMoney од-

на из немногих, кто прямо выступил против анонимности при проведении финансовых расчетов в сети, в частности запретив вывод средств с кошельков на неидентифицированных пользователей, а также на третьих лиц. Такие подходы, нацеленные в первую очередь на прозрачность и безопасность, и стали залогом для успешной многолетней деятельности».

В сложившейся ситуации эксперты называют два возможных варианта развития событий: либо собственники WebMoney смогут доказать (в том числе в судебном порядке) правомерность своей деятельности в Украине, либо им придется уйти из страны. В последнем случае пользователям электронной системы расчетов вряд ли удастся вернуть свои деньги.

«Если дело, инициированное налоговиками, будет передано в суд, для представительства компании WebMoney в Украине может наступить крах», – утверждает президент Ассоциации электронного бизнеса (АЭБУ), создатель нескольких систем электронных денег Ю. Чайка. В этом случае компания WebMoney будет вынуждена уйти с отечественного рынка и продолжит без каких-либо изменений работать за рубежом.

Однако у WebMoney еще остаются шансы уладить конфликт с налоговиками и продолжить работать в Украине. Согласно новой редакции Уголовно-процессуального кодекса, в случае признания руководством компании налоговых нарушений и уплаты соответствующих налоговых обязательств, обвинения с нее могут быть сняты, и компания сможет продолжить свою деятельность. Яркий пример реализации подобного сценария – прецедент с интернет-магазином Rozetka. Как известно, крупнейший украинский интернет-магазин Rozetka.ua летом 2012 г. выплатил налоговой 1,5 млн грн в рамках погашения претензий по уплате НДС после возбуждения уголовного дела в отношении директора компании В. Чечеткина.

Несмотря на противоположное мнение экспертов и профильных специалистов относительно урегулирования конфликта компания WebMoney настроена на позитивное разрешения ситуации. Платежная система заявила о восстановлении работы в полном объеме и призвала

клиентов не паниковать, хотя пользователи продолжали размещать на форумах жалобы на работу сети. «В настоящее время продолжают работать все внутренние операции с U-кошельками, мы полностью восстановили и обеспечиваем техническую базу для этих процессов», – сказано в заявлении пресс-центра WebMoney.

Тем временем в результате сложившейся ситуации с платежной системой WebMoney значительные сложности возникли в ее пользователей. Пользователи гривневых интернет-кошельков в комментариях к информации в электронных СМИ сообщают о невозможности вывести деньги из системы. 11 июня у многих пользователей сервиса my.alfabank.com.ua возникли проблемы – при попытке перевода денег на карту сайт выдавал ошибку. Причина – сложности соединения со шлюзом WebMoney, – жаловались участники форума на сайте webmoney.ru. «С другими функциями my.alfabank.com.ua проблем нет. Но с теми операциями, которые используют WebMoney, у нас, действительно, есть определенные трудности из-за проблем самого WebMoney», – признает представитель пресс-службы Альфа-Банка. Такие же трудности возникли и у интернет-сервисов других банков, – сказано в сообщениях участников форума.

Кроме того, в одном из интернет-обменников, где производят ввод, вывод и обмен основных электронных валют, рассказали, что с WebMoney (титульными знаками системы WebMoney Transfer, которые являются эквивалентом гривны) не возможно было произвести никаких операций. То есть WebMoney невозможно вывести на банковскую карточку для последующего получения наличных денег, обменять на любую другую электронную валюту, включая титульные знаки WebMoney в долларах, евро или других и рассчитаться за товары и услуги.

Президента Ассоциации участников электронного бизнеса Украины Ю. Чайки советует пользователям WebMoney внутри самой системы перевести гривны на другие веб-единицы – русские рубли или доллары, перевести эти деньги на банковскую карту и так их вывести. В то же время, он не ожидает,

что в случае ухода компании WebMoney с отечественного рынка два миллиона ее украинских пользователей автоматически перейдут на другие системы электронных денег, в том числе – зарегистрированные в НБУ.

В свою очередь Министерство доходов и сборов Украины призывает граждан осторожно относиться к выбору платежной системы и проверять на официальном сайте НБУ наличие лицензии и других разрешительных документов на совершение финансовых операций на территории Украины. В соответствии со ст. 9 Закона Украины «О платежных системах и переводе средств в Украине», платежные организации платежных систем, участники платежных систем и операторы услуг платежной инфраструктуры имеют право осуществлять деятельность в Украине исключительно после их регистрации путем внесения сведений о них в Реестр платежных систем, систем расчетов, участников этих систем и операторов услуг платежной инфраструктуры, который ведется Национальным банком Украины.

Таким образом, на основании действующего законодательства Украины в рамках исполнения плана мер по детенизации экономики Министерство доходов и сборов Украины в дальнейшем будет усиливать контроль за деятельностью платежных систем и в целом за операциями с использованием электронных денег. Поэтому с целью избежания в дальнейшем проблем пользователям нужно быть внимательными при избрании электронных платежных систем и проверке их соответствия в упомянутом реестре НБУ (*Материал подготовлено по материалам таких источников информации: Министерство доходов и сборов Украины (<http://minrd.gov.ua>); ООО ВебМани.Ру (<http://www.webmoney.ru/rus/about/contacts/guarantors.shtml>); WEBMONEY Украина (<http://webmoney.ua>); FINANCE.UA (<http://news.finance.ua/ru/~2/0/all/2013/06/13/303715>); Koppenondenm.net (<http://korrespondent.net/business/financial/1570734-webmoney-my-ne-mozhem-provodit-vyplaty-vlasti-zablokirovali-dengi-bolee-2-mln-ukraincevh><http://focus.ua/economy/272454>).*

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

На останньому пленарному тижні II сесії Верховної Ради України пріоритетними для розгляду будуть питання соціального захисту громадян, боротьба з корупцією, євроінтеграція. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Рибак 26 червня, виступаючи в Луганську на зустрічі з представниками місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування Луганської області. При цьому він зазначив, що саме з цих питань у парламенті було знайдено порозуміння, і наголосив на важливості усвідомлення того, що «найвища місія парламентаризму полягає в тому, аби піднятися над вузькопартійними інтересами та особистими політичними амбіціями й працювати на добробут держави».

Говорячи про ситуацію в парламенті, В. Рибак наголосив, що «коріння парламентської кризи живе не в проблемах сьогодні, а в політичних амбіціях на майбутню президентську виборчу кампанію»: «потенційні кандидати – їх уже чимало – розглядають і використовують парламент як трибуну для політичного піару». «Усі промови й залякування про начебто можливе погіршення соціально-економічної ситуації в країні є політично недоречними, оскільки не спираються на реальні факти», – сказав В. Рибак, пожалкувавши, що «політична «культура» деяких парламентарів не вкладається в елементарні моральні норми: «Вони й досі не відійшли від “мітингової стихії” часів виборчої кампанії і перших днів діяльності законодавчого органу».

Керівник парламенту високо оцінив безпосередню участь Президента України в подоланні парламентської кризи і його готовність до діалогу з усіма політичними силами у Верховній Раді, до конструктивної і системної співпраці з парламентом, а також висловив побажання, аби «таку ж відкритість до діалогу, як Президент, продемонстрували й деякі найбільш галасливі політичні ватажки парламентських фракцій».

В. Рибак укотре підкреслив, що лише за умови злагодженої роботи як центральних, так і місцевих органів влади буде можливість ефективно втілювати запропоновані Президентом

реформи, отримати позитивні результати (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.06*).

Адміністративна реформа та її увесь комплекс економічних і соціальних реформ Президента України розроблений і спрямований на забезпечення прав людини й громадянина. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Рибак, виступаючи в Луганську на зустрічі з представниками місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування Луганської області.

На думку В. Рибак, важливим чинником втілення започаткованих реформ є якісне кадрове забезпечення місцевої влади. «Керувати громадою мають тільки ті посадовці, яким довіряють і які користуються авторитетом у людей», – сказав він, додавши, що нині «необхідно сприяти вихованню саме такої, нової національно-свідомої управлінської еліти». Також керівник парламенту наголосив на необхідності забезпечення органів місцевого самоврядування власними інвестиційними ресурсами, поліпшення доступу місцевих бюджетів до кредитних ресурсів. «Ці нові фінансові можливості місцевої влади мають міцно стояти на жорстких механізмах прозорості й контролю за ефективним використанням як місцевих, так і державних бюджетних коштів», – сказав В. Рибак.

При цьому він наголосив, що говорити про конституційний перерозподіл компетенції і повноважень від місцевих держадміністрацій до виконкомів відповідних органів місцевого самоврядування можна буде тільки після того, як буде проведено інвентаризацію ресурсів, оцінено готовність до реформи всієї системи місцевої влади, підвищено професійну підготовку управлінського активу. «До цього часу чиновники місцевого самоврядування мають навчитися працювати в нових умовах, взаємодіяти з громадою, стимулювати активність громадян», – сказав В. Рибак (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.06*).

Комітет у закордонних справах рекомендує парламенту ратифікувати Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Турецької Республіки про повітряне сполучення.

Під час засідання зазначалося, що ратифікація Угоди дасть змогу забезпечити створення і функціонування надійного правового механізму міжнародного рівня для реалізації та активізації процесу двосторонніх міждержавних зв'язків між Україною і Турецькою Республікою, сприятиме розвитку співробітництва в галузі авіаційного транспорту, налагодженню ділових зв'язків, розширенню географії польотів українських авіакомпаній.

Зокрема, згідно з міжнародним документом, кожна договірною стороною надає іншій договірній стороні права, передбачені цією Угодою, з метою здійснення регулярних міжнародних повітряних перевезень за маршрутами, встановленими в додатку до цієї Угоди. Відповідно до Угоди, кожна договірною стороною має право призначити одне або більше авіапідприємств з метою експлуатації договірних ліній за встановленими маршрутами, а також відкликати або замінити такі призначення. Повідомлення про призначення надсилається в письмовій формі іншій договірній стороні дипломатичними каналами. Відповідний законопроект зареєстровано за № 0020 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.06).

Комітет з питань промислової та інвестиційної політики підтримує проект закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо сплати екологічного податку підприємствами окремих галузей промисловості.

Законопроектом (реєстр. № 2807) пропонується визначити, що «тимчасово до 31 грудня 2020 року екологічний податок, який сплачується підприємствами гірничо-металургійного, коксохімічного, хімічного та нафтохімічного, паливно-енергетичного, цементного комплексів промисловості, розподіляється у співвідношенні: до спеціального фонду держав-

ного бюджету – 10 % ; до спеціального фонду місцевих бюджетів, у тому числі: до сільських, селищних, міських бюджетів – 10 % , обласних бюджетів та бюджету Автономної Республіки Крим – 10 % , бюджетів міст Києва та Севастополя – 20 % , а 70 % залишаються у розпорядженні цих підприємств і використовуються ними на виконання заходів, визначених територіальними підрозділами спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів як природоохоронні заходи». Перелік підприємств, на які поширюватимуться запропоновані проектом умови використання екологічного податку, щороку затверджуватиметься Кабінетом Міністрів.

Члени комітету вважають, що реалізація положень проекту закону дасть змогу забезпечити виконання підприємствами ефективних технічних заходів для запобігання, усунення і зменшення впливу на забруднення довкілля, дасть можливість підприємствам упроваджувати нові технології та устаткування, які сприяють зниженню викидів забруднюючих речовин, що в кінцевому результаті дасть можливість значно поліпшити екологічну ситуацію в Україні (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.06*).

Комітет з питань верховенства права та правосуддя рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» (щодо права на безоплатну вторинну правову допомогу окремих категорій осіб).

На засіданні комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 2522) спрямовано на забезпечення багатодітним родинам додаткових гарантій для повної реалізації своїх функцій. Зокрема, передбачається зарахувати до суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу, згідно зі ст. 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу», батьків і дітей з багатодітних сімей, а також осіб, які самотійно виховують трьох і більше дітей віком до 18 років. При цьому пропонується встановити, що ці категорії осіб

мають право на здійснення представництва власних інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами, а також на складання документів процесуального характеру стосовно питань, пов'язаних із соціальним захистом.

Члени комітету, погоджуючись у цілому з метою законопроекту, оскільки вона відповідає основним конституційним положенням щодо забезпечення кожного громадянина правом на правову допомогу (ст. 59 Конституції України), а також охорону й захист сім'ї, дитинства, материнства й батьківства (с. 51 Конституції України), висловили деякі зауваження до положень проекту. На їхню думку, зауваження відповідних органів заслуговують на увагу та у разі прийняття законопроекту за основу, слухні з цих положень можуть бути враховані під час доопрацювання його до другого читання (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.06.*)

Комітет з питань науки і освіти рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (щодо науково-педагогічного стажу та стажу науково-педагогічної роботи).

Законопроект (реєстр. № 2645) має на меті впорядкування умов оплати праці науково-педагогічних працівників, пенсійного забезпечення цієї категорії, гарантування прав випускників аспірантури й докторантури щодо зарахування до науково-педагогічного стажу періоду навчання в денній (очній) аспірантурі та періоду підготовки в докторантурі, прав державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування при переході на посади науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів III–IV рівня акредитації.

Як зазначив автор законопроекту, народний депутат М. Дмитрук, зникнення із Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» одного слова «науково-педагогічний» призвело до того, що всі науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів України III–IV рівня

акредитації, які переходять з державної служби на науково-педагогічну діяльність, стають персонами «поза законом», оскільки на них не поширюється норма Закону про зарахування до науково-педагогічного стажу державної служби, періодів навчання в очній аспірантурі, ад'юнктурі й періоду перебування в докторантурі. Це спиняє рух учених на державну службу й навпаки, не стимулює публічних службовців до переходу на науково-педагогічну діяльність (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 25.06*).

Депутаты Верховной Раді Автономной Республики Крым приняли проект постановления № 1322-6/13 от 21 июня 2013 г. об установлении ставок сбора за специальное использование лесных ресурсов в части заготовки второстепенных лесных материалов, осуществления побочных лесных пользований и использования полезных свойств лесов.

Документ устанавлює податок на випас скота, заготовку сена й дикоростаючих плодів, орехів, грибів, ягід, лікарських рослин. За збір 1 кг орехів буде вимірюватися 1,5 грн, плодів, грибів, ягід й лікарських рослин – 1 грн. Випас скота в лесу обійдеться в 49 грн в рік, а заготовка сена – 5 грн с 1 га.

Також буде вимірюватися збір за прогулки по лесу. За пішохідні й велосипедні прогулки доведеться заплатити 10 грн с людини в рік. За конні маршрути – 15 грн за одну голову в рік.

Автори проекту постановлення в пояснювальній записці вказують, що новшество дозволить збільшити поступлення в місцеві бюджети й забезпечити раціональне використання лесних ресурсів. Об цьому повідомляє ЛІГАБізнесІнформ (*Електронні Вісти (<http://elvisti.com>). – 2013. – 25.06*).

Введение в Крыму налога на сбор грибов, ягод, лекарственных растений для личных нужд граждан, а также на прогулки в лесу не соответствует действительности. Об этом заявил глава Республиканского комитета АРК по

лесному и охотничьему хозяйству И. Кацай, говорится в сообщении на сайте Совета министров АРК.

По его словам, в ряде публикаций СМИ неверно истолкованы нормы Постановления «Об установлении ставок сбора за специальное использование лесных ресурсов в части заготовки второстепенных лесных материалов, осуществления побочных лесных пользований и использования полезных свойств леса». «Я хочу подчеркнуть, что принятие этого Постановления ни в коем случае не затронет права граждан посещать лес и для собственных нужд собирать его дары», – заявил И. Кацай.

Он отметил, что аналогичные постановления об установлении ставок сбора за специальное использование лесных ресурсов приняты в большинстве областей Украины.

Глава рескомитета пояснил, что в Украине существует два вида использования лесных ресурсов – общий и специальный. Общий – это все граждане Украины, имеющие право беспрепятственно (за исключением периодов особой пожарной опасности) посещать лес и бесплатно собирать для своего потребления плоды, ягоды, орехи, грибы, травы и т. д. При этом, согласно законодательству Украины, существует специальное использование природных растительных ресурсов. К этой категории относится использование даров леса в производственной, рекреационной, туристической и коммерческой деятельности. «Это относится к специальному использованию за плату на основании спецразрешения (лесного билета) и только в пределах отведенных земельных участков лесного фонда», – пояснил И. Кацай.

Он также подчеркнул, что неполный перечень попадающих под налогообложение заготавливаемых второстепенных лесных материалов приводит к тому, что бюджет не дополучает значительные средства, а лесные ресурсы зачастую используются нерационально. «Принятое постановление позволит навести порядок в этой сфере», – убежден глава Рескомлесхоза (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 26.06).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Національну стратегію розвитку освіти на період до 2021 р. схвалено Указом Президента України В. Януковичем.

Стратегія спрямована на підвищення якості й конкурентоспроможності освіти в нових економічних і соціокультурних умовах, прискорення інтеграції України в європейський освітній простір.

Документ конкретизує основні шляхи реалізації концептуальних ідей і поглядів розвитку освіти, визначених Національною доктриною розвитку освіти.

Очікується, що реалізація Національної стратегії надасть змогу забезпечити підвищення якості вітчизняної освіти, її інноваційний розвиток відповідно до світових стандартів, що сприятиме істотному зростанню інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу суспільства та особистості.

Глава держави також доручив Кабінету Міністрів розробити й затвердити в місячний термін план заходів із реалізації Національної стратегії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 25.06*).

Рішення РНБО від 25 квітня 2013 р. щодо забезпечення стану безпеки водних ресурсів держави та забезпечення населення якісною питною водою введено в дію Указом Президента України В. Януковичем.

У документі РНБО, зокрема, відмічено системний характер загроз виснаження і забруднення водних об'єктів, високий рівень водоемності виробничих процесів на підприємствах України, який перевищує відновлювані спроможності водних екосистем в умовах прогнозованого обмеження обсягів придатних для споживання водних ресурсів у світі, незадовільний технічний стан, зношеність і недостатню розгалуженість систем централізованого водопостачання і водовідведення, застарілість технологій водопідготовки.

У зв'язку з цим Кабінету Міністрів доручено вжити заходів з істотного поліпшення стану джерел питного водопостачання,

систем централізованого й децентралізованого водопостачання і водовідведення, забезпечення населення якісною питною водою в необхідних обсягах, удосконалення нормативно-правової бази. Крім того, уряд має забезпечити належне фінансування цих заходів, передбачивши відповідні видатки під час розробки Державного бюджету на 2014 і наступні роки.

Серед заходів, що пропонуються РНБО, – розроблення і забезпечення затвердження в тримісячний термін Водної стратегії України на період до 2025 р.; розроблення і затвердження в шестимісячний термін національних стандартів на воду питну доочищену, бутильовану питну воду, фасовану питну воду, розлиту в тару споживача.

Також уряду пропонується розробити й затвердити в шестимісячний термін план заходів щодо ощадливого використання водних ресурсів.

Крім того, Кабінету Міністрів України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим доручено розробити й затвердити у двомісячний термін план заходів щодо зменшення рівня забруднення внутрішніх морських вод і територіального моря з метою запобігання зростанню антропогенного впливу на навколишнє природне середовище і відновлення екосистем Азовського й Чорного морів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 25.06*).

У Державному бюджеті на 2014 р. буде закладено основу для розвитку регіонів, заявив Президент України В. Янукович 26 червня під час зустрічі з кандидатами на посади голів районних державних адміністрацій.

«Уже наступного року центр ваги буде переміщений у регіони. Ми з вами подивимось у вересні, який буде проект бюджету. Моя точка зору, що буде як мінімум 55 на 45», – сказав глава держави. На його переконання, делегування повноважень є цілком природним процесом, адже місцева влада краще орієнтується в ситуації на місцях, знає потреби кожного міста, району.

«Ми поступово в регіони повинні передавати повноваження разом з відповідальністю. Коли йде узгоджена політика регіонів і центру – це завжди йде на користь країні. Я прихильник того, щоб центр ваги поступово переходив у бік регіонів», – наголосив Президент (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 26.06).

Відновлення і будівництво регіональних автомобільних доріг – одне з головних завдань для влади на 2014 р. На цьому Президент України В. Янукович наголосив під час зустрічі з кандидатами на посади голів районних державних адміністрацій.

За словами Президента, підготовку до реалізації цієї програми вже розпочато. Зокрема, заплановано будівництво профільних заводів, планується закупівля необхідних матеріалів. «Ця робота вже спланована, і вона вже йде», – підкреслив В. Янукович. «Зрозуміло, що всі дороги за рік ми не зробимо, але ми повинні зробити переважну більшість життєво важливих доріг», – підкреслив В. Янукович, додавши, що «з року в рік ми будемо цю програму виконувати». Звертаючись до кандидатів на посади голів райдержадміністрацій, Президент наголосив на необхідності визначення першочерговості робіт у кожному з регіонів.

Глава держави звернув увагу на загальну актуальність питання відновлення і будівництва доріг для України, зокрема в контексті завдань модернізації роботи «швидкої допомоги» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 26.06).

Залучення інвестицій, як зовнішніх, так і внутрішніх, сприятиме розвитку регіонів, наголошує Президент України В. Янукович.

Говорячи про вирішення проблеми зростання споживчого попиту на внутрішньому ринку, Президент звернув увагу на виконання програми імпортозаміщення. «Ця програма, безумовно, буде працювати багато років. Вона має величезну перспективу і величезну значущість», – сказав В. Янукович.

Він нагадав, що у світі триває економічна криза, яка розпочалася у 2008 р. «Сьогодні наші великі торговельні партнери значно скоротили обсяги споживання різної продукції, у тому числі української. А структура української економіки має 60 % експорту», – зауважив Президент.

У цьому контексті глава держави зазначив, що Україна приділяє значну увагу економізації зовнішньої політики. «Економізація зовнішньої політики – це перебудова роботи нашого дипломатичного корпусу, торгово-економічних представництв, це реформування роботи Торгово-промислової палати», – сказав В. Янукович (*Урядовий портал* (www.ktm.gov.ua). – 2013. – 26.06).

Головним пріоритетом розвитку української економіки є створення гідних умов для життя людей. На цьому наголосив Президент України В. Янукович під час зустрічі з кандидатами на посади голів районних державних адміністрацій.

«Для того щоб ми мали можливість наздоганяти розвинуті країни, наша економіка повинна зростати скоріше в рази, ніж високорозвинуті країни», – підкреслив глава держави. На переконання Президента, цього можна досягти за рахунок модернізації різних галузей економіки. «Це означає, що ми повинні з року в рік збільшувати глибину переробки наших сировинних ресурсів, з року в рік ми повинні на кожному технологічному циклі покращувати показники переробки, знижувати собівартість, покращувати якість продукції і, безумовно, обсяги», – сказав В. Янукович (*Урядовий портал* (www.ktm.gov.ua). – 2013. – 26.06).

Проведення в Україні засідання Піклувальної ради Єврейського агентства для Ізраїлю «Сохнут» говорить про високу динаміку українсько-ізраїльських відносин, переконаний Президент України В. Янукович.

Він нагадав, що в Україні проживає четверта за чисельністю діаспора євреїв, а дружні взаємини між двома державами ма-

ють давнє коріння. «Нам приємно, що проводиться такий форум в Україні. Сподіваюсь, що він позитивно впливатиме на українсько-ізраїльські відносини», – сказав Президент.

У свою чергу голова правління Єврейського агентства для Ізраїлю «Сохнут» Н. Щаранський зазначив, що виїзні засідання Піклувальної ради проводяться вкрай рідко, але для України зроблено виключення, зважаючи на роль української єврейської общини у світі.

Н. Щаранський позитивно оцінив процеси, які відбуваються в житті євреїв в Україні. «Ми дуже раді, що сьогодні проекти, пов'язані з єврейськими школами, єврейськими дитячими таборами й багатьма іншими аспектами єврейського життя, розвиваються», – сказав він (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 26.06).

Політична стабільність в Україні обумовила її соціальний та економічний розвиток. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров 25 червня під час зустрічі з представниками бізнесових кіл у Люксембургу.

«Політична стабільність, яка існує в Україні впродовж останніх трьох років, дала змогу досягнути фінансово-економічної стабільності», – зазначив М. Азаров. При цьому він закликав люксембурзький бізнес виходити на ринок України й пообіцяв, що уряд продовжить курс на спрощення умов ведення бізнесу в Україні (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 25.06).

25 червня в Люксембурзі Рада по співпраці України з Європейським Союзом затвердила перелік і план з виконання першочергових реформ, які потрібні для зближення з Європою, повідомляє УНН з посиланням на «Комерсант-Україна».

Прем'єр-міністр М. Азаров пообіцяв виконати всі зобов'язання перед ЄС. У відповідь єврокомісар Ш. Фюле зауважив, що для реалізації всього плану залишається мало

часу, а тому потрібно зробити більше, ніж уже було зроблено. Ключовою проблемою, крім браку часу, є те, що українська та європейська сторони розходяться в оцінці списку завдань, що залишилися, розповіли учасники переговорів. ЄС наполягає на дотриманні всіх без винятку критеріїв, наданих Брюсселем. М. Азаров уже під час прес-конференції тричі підкреслив, що йдеться лише про виконання зобов'язань, узгоджених з українською стороною. Основним документом, у якому зафіксовано їх перелік, є Порядок денний асоціації (ПДА).

Цей документ прийнято ще в 2009 р., а 24 червня в рамках Ради по співробітництву було узгоджено оновлений текст ПДА. «Документ, як і колись, спрямований на підготовку України до імплементації СА. Крім того, до нього внесли ряд позицій з грудневого виведення Ради міністрів ЄС, де перераховані критерії готовності України до підписання угоди», – пояснив європейський дипломат.

Брюссель також домовився з Києвом про формалізацію «механізму застосування Україною спецзаходів (зокрема, щодо легкових автомобілів) та експортних мит». Це дасть змогу загальмувати введення нашою країною нових санкцій, при цьому в документі відсутні гарантії скасування вже введеного Кабміном спецмита на імпорту автомобілів, що є каменем спотикання у взаєминах України з найбільшими торговими партнерами.

У фінансовому блоці істотних доповнень не з'явилося. Навпаки, з нього виключили зобов'язання України провести комплексний перегляд закону про Нацбанк, хоча за час дії ПДА ця реформа так і не була проведена. З інших положень економічної частини документа варто відзначити обіцянку Брюсселя забезпечити «імплементацію програми бюджетної підтримки ЄС у сфері усунення технічних бар'єрів в торгівлі».

Найбільшої уваги заслуговує політична частина ПДА. Блок, присвячений реформі правосуддя, істотно розширено. Україна надала гарантії прийняття закону про Генпрокуратуру й обіцяла провести «реформування Кримінального кодексу і законодавства про міліцію в тісній взаємодії з Венеціанською комісією і Радою Європи».

Що ж до блоку, присвяченого виборчому законодавству, то тут Київ відмовився приймати вимоги Брюсселя. У ПДА включили намір української сторони «імплементувати рекомендації ОБСЄ», зокрема «забезпечити прозорі правила для збалансованого доступу учасників виборів до ЗМІ» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.06).

Прем'єр-міністр України М. Азаров 26 червня на засіданні уряду доручив Міністерству інфраструктури підготувати пропозиції щодо поетапної заміни й модернізації рухомого складу.

М. Азаров наголосив, що на сьогодні назріла необхідність оновлення рухомого складу залізниці через його значну зношеність, а також задля забезпечення необхідної пропозиції в пасажирських перевезеннях.

«Безумовно, є об'єктивні труднощі: нестача пасажирських вагонів. Чотири п'ятих вагонів експлуатуються більше 28 років. Найближчими роками нам доведеться системно вирішувати цю проблему. Потрібно щорічне оновлення мінімум 500 вагонів. Давайте працювати в цьому напрямі, шукати внутрішні резерви і фінансові інструменти вирішення проблеми. Доручаю Мінінфраструктури підготувати пропозиції щодо поетапної заміни й модернізації рухомого складу», – сказав М. Азаров (*Урядовий портал* (www.kmti.gov.ua). – 2013. – 26.06).

Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив віце-прем'єр-міністру України Ю. Бойку розпочати розробку концепції континентального проекту з розвитку мережі українських підземних сховищ газу й модернізації вітчизняної газотранспортної системи. Про це глава уряду заявив під час засідання Кабінету Міністрів України.

На його думку, українські підземні сховища газу й ГТС здатні зіграти ключову роль у стратегічній стабільності

європейського енергетичного ринку. «Це великий багаторічний проект, складний як в технічному, так і в політичному відношенні. Треба починати його практичну розробку. З урахуванням насамперед національної енергетичної стратегії», – заявив М. Азаров.

Прем'єр-міністр України доручив віце-прем'єр-міністру Ю. Бойку координувати роботу з розробки концепції цього проекту й презентувати її до саміту у Вільнюсі. «У нас є всі можливості відігравати важливу роль на Євразійському континенті. Україна має унікальне геополітичне й географічне положення, великі запаси вуглеводнів, вугілля і складових ядерного палива, розвинуту інфраструктуру енергетики і високопрофесійний науковий і виробничий людський потенціал», – заявив М. Азаров.

За його словами, уряд розробив проект оновленої Енергетичної стратегії до 2030 року, де враховано всі актуальні питання, що постали на сьогодні перед енергетикою України. Треба також адаптувати цей проект до нових перспектив (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2013. – 26.06).

Кабінет Міністрів України на засіданні 26 червня 2013 р. схвалив Розпорядження, розроблене Мінрегіоном, «Про підготовку підприємств паливно-енергетичного комплексу, житлово-комунального господарства та об'єктів соціальної сфери до стабільної роботи в осінньо-зимовий період 2013/14 року».

Як повідомив т. в. о. міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Семчук, мета документа – ефективна координація заходів щодо підготовки паливно-енергетичного комплексу, житлово-комунального господарства та об'єктів соціальної сфери до роботи в осінньо-зимовий період 2013/2014 р. і забезпечення своєчасного початку й сталого проходження опалювального сезону.

Він поінформував, що Розпорядженням передбачено утворення міжвідомчої робочої групи з питань підготовки до забезпечення сталого проходження опалювального періоду під

головуванням віце-прем'єр-міністра О. Вілкула. Також документом затверджено план заходів з підготовки підприємств паливно-енергетичного комплексу, житлово-комунального господарства та об'єктів соціальної сфери до стабільної роботи в осінньо-зимовий період.

Г. Семчук зазначив, що планується підготувати майже 205 тис. житлових будинків з видачею паспортів готовності, 19,5 тис. шкіл, 13 751 дитячий садок, понад 7 тис. лікарень, 24,5 тис. котелень і 24,5 тис. км теплових мереж. Крім того, планують замінити 471 км теплових мереж, понад 1,5 тис. км водопровідних і 615 км каналізаційних мереж, реконструювати понад 600 котелень, замінити й капітально відремонтувати понад 2 тис. котлів.

Згідно з Розпорядженням, Мінрегіон щомісячно інформуватиме Кабінет Міністрів України про перебіг підготовки підприємств галузі до роботи в осінньо-зимовий період (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 26.06).

На переозброєння Збройних сил України до 2017 р. планується виділити 28 млрд грн. Про це на брифінгу в Кабінеті Міністрів України повідомив міністр оборони П. Лебедев, коментуючи аспекти Державної програми реформування і розвитку Збройних сил України на 2013–2017 роки.

«29 травня урядом була затверджена Державна комплексна програма реформування і розвитку Збройних сил України на період до 2017 р. На сьогодні вона проходить розгляд у Секретаріаті Ради національної безпеки та оборони України. Метою цієї Програми є насамперед реформування Збройних сил України, щоб створити боєздатну, боєготовну армію», – наголосив П. Лебедев.

Він зауважив, що, згідно з Державною програмою, основні ресурси буде спрямовано на бойову підготовку військово-службовців. Крім того, упродовж п'яти років близько 28 млрд грн буде направлено на переозброєння української армії, модернізацію, ремонт і закупівлю нового озброєння для авіації, флоту й сухопутних військ.

Міністр оборони зазначив, що найближчим часом Державна комплексна програма реформування і розвитку Збройних сил України на період до 2017 р. повинна пройти затвердження на засіданні Ради національної безпеки і оборони України (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 26.06.*)

Кабмін поставил крест на новом вооружении: за пять лет деньги растратили впустую.

Глава Минобороны объяснил, почему военные отказались от разработки проекта ракетного комплекса «Сапсан», и надеется, что правоохранители дадут правовую оценку факту неэффективного использования бюджетных средств.

Министерство обороны отказалось от разработки проекта ракетного комплекса «Сапсан», поскольку за несколько лет это предприятие потратило более 200 млн грн и не выдало не только опытный образец за пять лет, но даже и проектную документацию. Об этом в ходе брифинга заявил министр обороны П. Лебедев. По его словам, проект закрыт из-за неэффективного использования бюджетных средств. П. Лебедев выразил надежду, что правоохранители дадут правовую оценку этому факту.

Также глава Минобороны отметил, что другое предприятие военно-промышленного комплекса, название которого он не уточнил, разработало альтернативный проект ракетного комплекса с лучшими характеристиками, чем «Сапсан». По прогнозам П. Лебедева, первый опытный образец по альтернативному проекту будет выпущен до конца 2013 или в 2014 г.

Напомним, Минобороны рассчитывало на принятие на вооружение первого образца ракетного комплекса «Сапсан» до 2016 г.

В 2010 г. Государственное техническое агентство оценило реализацию проекта по созданию комплекса «Сапсан» в 3,5 млрд грн (*Finance.ua (http://news.finance.ua). – 2013. – 26.06.*)

Питання внесення змін до Конституції на всеукраїнському референдумі лежить у політичній площині й жодним чином не порушує європейських правових норм. Про це за-

явив міністр юстиції О. Лавринович на брифінгу в Кабінеті Міністрів України, коментуючи заяву секретаря Європейської комісії за демократію через право (Венеціанської комісії) Т. Маркєрта, який назвав прийнятий з подачі української влади закон про референдум «небезпечним для стабільності України».

«Буквально вчора й позавчора в Люксембурзі під час дискусії з експертами Єврокомісії, у тому числі з єврокомісаром з питань розширення, були питання нормативного забезпечення євроінтеграції України. І в тому числі було й це питання. І я абсолютно спокійно показав, що те, що міститься в нашому законі, – є в законах інших європейських країн. Те, що відзначав секретар Венеціанської комісії, стосувалося можливості ухвалення Конституції на загальнонаціональному референдумі. Принаймні у двох країнах Європейського Союзу саме так було зроблено. І питання, чи мати таку норму, чи ні, лежить не в правовій площині, а в площині політичної доцільності. Ми поспілкувались і, у принципі, винесли цю тему за дужки й для обговорення на рівні політичної стратегії, а не на рівні відповідності якимось правовим документам», – сказав О. Лавринович.

Крім того, наголосив міністр юстиції, норма про можливість прийняття поправок до Конституції на всеукраїнському референдумі повністю відповідає Конституції, і з цього приводу є рішення Конституційного Суду від 2005 р. «У Конституції чітко є кілька принципів: єдиним джерелом влади в Україні є народ, і неможлива зміна позиції, яка змінює суспільний устрій, без українського народу. І єдиним способом прийняття безпосередньо рішень є загальнонаціональний референдум. Тому що немає іншого способу прийняття рішень усіма громадянами», – зазначив він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 26.06).

26 червня в Україні перебувала делегація представників Міжнародного валютного фонду.

У рамках візиту було проведено зустріч з першим віцепрем'єр-міністром України С. Арбузовим і міністрами

економічного блоку уряду. Також представлено нового керівника місії МВФ в Україні Н. Георгієва. Він змінив на цьому посту К. Джарвіса.

Під час зустрічі сторони обговорили питання співробітництва України з Міжнародним валютним фондом і домовилися продовжувати активний діалог з метою досягнення домовленості щодо нової програми співробітництва (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2013. – 26.06).

ПОЛІТИКА

Естония предложит Украине единое экономическое пространство с ЕС.

Эстония собирается предложить государствам Восточного партнерства организовать единое экономическое пространство с Европейским Союзом, заявил министр иностранных дел Эстонии У. Паэт. Он рассказал, что надеется на то, что на саммите будет подписан ассоциированный договор с Украиной и парафирован с Грузией, Молдовой и Арменией. «После этого должна быть проведена серьезная работа по возможно быстрому подписанию», – отметил балтийский дипломат.

Кроме того, он отметил, что подписанию договоров об ассоциированном членстве «может помочь финансирование Европейским Союзом проведения реформ». Также глава эстонского МИД рассказал о необходимости скорейшего продвижения вопроса с упрощением визовых процедур.

Добавим, что в программу ЕС «Восточное партнерство» входят Украина, Беларусь, Молдова, Армения, Азербайджан и Грузия (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua/2013/06/25/775842/)*. – 2013. – 25.06).

Экспертная группа Совета Европы по оценке мер борьбы с отмыванием денег MONEYVAL отмечает прогресс Украины в 2012 г. Об этом говорится в ежегодном докладе группы за 2012 г., представленном в Страсбурге 26 июня.

«Значительный прогресс был достигнут в решении пробелов в законодательстве, касающихся замораживания активов террористов», – указано в докладе. Кроме того, в документе отмечается, что Украина предприняла в 2012 г. удовлетворительные меры для ликвидации пробелов в законодательстве в отношении норм, применяемых к трансграничным платежам.

Вместе с тем, по мнению группы, неудовлетворительно урегулированным остается вопрос конфискации активов. «Но проект закона подготовлен и находится на пересмотре (в министерствах); он, в принципе, должен быть представлен в парламент после вступления в силу Уголовного процессуального кодекса, пересмотренного в ноябре 2012 г.», – написано в докладе.

В то же время Украина считается одним из лидеров по выводу денег в оффшоры – за годы независимости из страны вывели 167 млрд дол. (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 26.06).

Бывший министр внутренних дел Ю. Луценко начинает организовывать беспартийных украинцев в движение, которое должно стать основой для оппозиционных сил в деле смены политического вектора развития страны.

«Мы должны быть благодарны В. Ющенко и В. Януковичу за то, что они доказали всей Украине: дело не в личностях. Сейчас для Восточной Украины стало понятно, что во всех бедах виноваты не бандеровцы, а для Западной – очевидно, что не москали. Стало ясно, что виноват не конкретный Президент, виновата система», – сказал он (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 26.06).

Голова Політради ВО «Батьківщина», голова парламентської фракції «Батьківщина» А. Яценюк в рамках робочого візиту до Вашингтона зустрівся зі співголовою Гельсінської комісії з прав людини США, конгресменом К. Смітом. Про це УНН повідомили в прес-службі ВО «Батьківщина».

За повідомленням, під час зустрічі було обговорено питання дотримання прав людини в Україні й реформування законодавства в цій сфері. Зокрема, А. Яценюк наголосив, що «права людини тотально зневажаються українською владою, і справа Ю. Тимошенко є лише вершиною айсберга». З цього приводу він зазначив, що фракція «Батьківщина» зацікавлена в розгляді Верховною Радою України пакета законодавства, яке поліпшить ситуацію в країні щодо дотримання прав людини.

Нагадаємо, 23–26 червня А. Яценюк перебував у Вашингтоні. У рамках візиту відбулися робочі зустрічі з офіційними особами Адміністрації президента, Федерального уряду, сенату й Конгресу США, а також із представниками громадських організацій, експертами й представниками української громади США (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.06).

Председатель Политсовета ВО «Батьківщина» А. Яценюк считает, что Международный валютный фонд должен выставить четкие критерии для получения Украиной кредита. Об этом он заявил на встрече с первым заместителем исполнительного директора МВФ Д. Липтоном в Вашингтоне.

А. Яценюк отметил, что в Украине есть все признаки экономической рецессии, а именно нулевой рост ВВП, 10-процентное падение промышленного производства, нулевая инфляция, которая означает не контроль над ценами, а падение потребления и покупательской способности, и невероятный рост государственного долга – почти двукратный за последние два года. Он подчеркнул, что важным является сотрудничество украинского правительства с МВФ. «Без программы МВФ Украине будет сложно стабилизировать экономическую ситуацию».

А. Яценюк считает, что МВФ должен выставить четкие критерии для получения Украиной кредита. «Наша позиция: необходима программа с усиленными требованиями, прежде всего в части реальных действий по борьбе с коррупцией, а также повышение конкурентоспособности экономики Украи-

ны, в том числе преодоление отрицательного сальдо текущего счета платежного баланса», – подчеркнул он.

В свою очередь Д. Липтон заявил, что МВФ ожидает конкретных действий от украинского правительства.

Напомним, ранее сообщалось, что миссия МВФ посетит Украину 27–28 июня (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 25.06).

Государственный департамент США принял решение о нежелательности въезда в Штаты народных депутатов от ВО «Свобода» О. Тягнибока и И. Мирошниченко. Об этом пишет «Сегодня», ссылаясь на источник в дипломатических кругах.

Решение якобы принято в начале нынешнего года: «В ноябре 2012 г. Антидиффамационная лига и ряд других еврейских организаций США раскритиковали Х. Клинтон за поддержку союза украинской оппозиции, включающего националистов. Но Х. Клинтон была сторонницей поддержки Ю. Тимошенко любой ценой. Однако после замены Х. Клинтон Дж. Керри все изменилось. Центр Визенталя (одна из ведущих еврейских организаций США. – Ред.) включил О. Тягнибока и И. Мирошниченко в список главных антисемитов мира, а после прихода Дж. Керри в Госдеп обратился туда с просьбой внести “свободовцев” в список лиц, чье нахождение в США нежелательно. Центру Визенталя сообщили, что вопрос решен положительно. Об этом сказали В. Кличко во время его поездки в США в феврале, а вчера или сегодня должны были сказать и А. Яценюку».

И. Мирошниченко считает информацию о санкциях провокацией: «У нас такой информации нет. МИД сознательно дискредитирует “Свободу”. “Свобода” не является антисемитской партией. Ни мои заявления, ни заявления О. Тягнибока не были ксенофобскими, и потому запрет на наш въезд в США или любую другую страну является абсурдом».

В то же время, по словам источника в дипкругах, Госдеп не сообщает о подобных вердиктах тем, кого они касаются:

«Это не открытое решение вроде списка Магнитского. Даже не обязательно оно формализовано в виде инструкции. Такие решения становятся известны, когда фигуранты обращаются за визами или пытаются въехать» (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 26.06).

Модель украинско-российских отношений до сих пор не определена. Об этом на Международной конференции «Российско-украинские отношения: реалии и перспективы» заявил лидер КПУ П. Симоненко.

По его словам, реалии сегодня таковы, что Россия является центром нового интеграционного объединения и с этих позиций выстраивает свой внешнеполитический курс, а Украину Запад встраивает в систему международных отношений как государство с периферийной экономикой. «Долгое время Украина пытается балансировать между интересами Вашингтона, Брюсселя и Москвы. Такая тактика даже получила свое название – многовекторность. Именно ее использовал украинский бизнес для извлечения прибыли и личных выгод», – подчеркнул политик.

При этом, отметил П. Симоненко, официальный Киев пытался дотянуться до ЕС, взгромоздившись на хребет России. «Сейчас борьба за рынки сбыта и доступ к ресурсам в условиях мирового кризиса существенно обострилась. Одновременно активизировались процессы фрагментации глобальной экономики, ускорилось формирование новых региональных и трансрегиональных систем», – сказал он. Лидер КПУ также подчеркнул, что активизация евразийской интеграции только один из примеров.

Очевидно, подытожил П. Симоненко, в таких условиях сохранить «многовекторность», то есть одновременно участвовать в нескольких системах разделения труда объективно невозможно. «Перед Украиной очень остро встанет вопрос выбора. И этот выбор, в конечном счете, создаст новую конфигурацию и определит повестку украинско-российских отношений», – сказал он (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 25.06).

На экс-президента В. Ющенко подали в суд. Об этом сообщил юрист С. Батрин, чья юридическая компания подала иск против В. Ющенко в Высший административный суд Украины.

Киевский юрист обвиняет экс-президента Украины В. Ющенко в незаконности действий и влиянии на компанию «Нефтегаз Украины» в 2008 г., в частности в запрете на подписание газовых контрактов с Россией. Также, по словам слуги закона, В. Ющенко позаимствовал компетенцию Кабинета Министров и Министерства топлива и энергетики в этом вопросе.

Пресс-секретарь В. Ющенко И. Ванникова выступила с комментариями по поводу обвинения в сторону экс-президента. По ее словам, это обвинение призвано переложить ответственность за газовые соглашения с Россией на В. Ющенко, замешаны в этом его политические оппоненты (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 26.06).

ЕКОНОМІКА

Согласно сообщению Госстата, средняя зарплата в Украине в мае возросла, по сравнению с показателем апреля, на 20 грн и составила 3253 грн. Таким образом, за месяц зарплата возросла на 0,6 %.

При этом в промышленной сфере средний уровень заработной платы составлял 3713 грн, а это меньше апрельского показателя на 31 грн. Наиболее высокий уровень зарплат в мае зафиксирован в авиатранспортной сфере – 10 574 грн (в апреле средняя зарплата в сфере составляла 10 936 грн). Наиболее низкая зарплата была в курьерской сфере и в почтовой – 1948 грн (в апреле – 1914 грн), сообщает Госстат (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 26.06).

С 21 июня Государственная продовольственно-зерновая корпорация Украины (ГПЗКУ) начала закупку зерна нового урожая. Об этом говорится в сообщении корпорации.

В частности, спотовыми закупками будет заниматься Главный торгово-экспортный филиал корпорации при участии 44 зерноприемных предприятий, в том числе Николаевского портового элеватора и Одесского зернового терминала.

По состоянию на 25 июня закупочная цена на зерно в портах составляла: на Николаевском портовом элеваторе – ячмень 1740 грн/т, пшеница II класса – 1800 грн/т, III класса – 1740 грн/т и IV–VI класса – 1630 грн/т, на Одесском зерновом терминале – ячмень 1780 грн/т, фуражная пшеница – 1650 грн/т.

Стоит напомнить, ГПЗКУ в 2012 г. договорилась с Экспортно-импортным банком Китая о предоставлении ей кредита в размере 1,5 млрд дол., который планировалось использовать на спотовые и форвардные закупки 4 млн т зерна (по 2 млн т на условиях форварда и по прямым контрактам) для дальнейшей его поставки в Китай (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>)). – 2013. – 26.06).

Украинским компаниям откроют доступ к иностранным биржам.

НКЦБФР закончила работу над процедурой выдачи разрешения на размещение и обращение ценных бумаг украинских эмитентов за пределами Украины, а также урегулировала механизм обслуживания операций с ними. Об этом сообщает пресс-служба комиссии. Соответствующие проекты решений были приняты на заседании регулятора, которое состоялось 20 июня 2013 г.

«Документ регулирует вопросы размещения ценных бумаг украинских компаний за пределами Украины, и мы надеемся, что выход отечественных компаний на иностранные фондовые площадки даст им возможность эффективно привлекать дополнительные финансовые ресурсы», – заметила А. Папаика, директор департамента корпоративного управления и корпоративных финансов НКЦБФР.

Принятый регулятором порядок определяет механизм выдачи разрешения на размещение и обращение ценных бумаг

украинских эмитентов за пределами Украины, перечень документов, предоставляемых компаниями в комиссию, и регламентирует требования регулятора к участникам рынка.

Второй документ устанавливает требования к обслуживанию операций с ценными бумагами на счетах в ценных бумагах. Так, условия проведения депозитарными учреждениями административных операций дополнены нормой об условиях открытия Национальным депозитарием Украины (НДУ) счета на имя иностранного депозитарного учреждения. Устанавливается также перечень документов, которые должно представить иностранное депозитарное учреждение для открытия счета в ценных бумагах в НДУ.

Как сообщает пресс-служба НКЦБФР, в скором времени оба документа будут направлены в Минюст для прохождения процедуры государственной регистрации. Однако пока данные документы еще не появились в открытом доступе.

Ранее украинские компании выходили на IPO, к примеру на Варшавскую или Лондонскую фондовые биржи, из других юрисдикций. Это, соответственно, требовало дополнительных ресурсов. Однако, вместе с тем, причиной смены юрисдикции было и иное налогообложение. Но с появлением новых нормативных документов НКЦБФР процедура размещения украинских ценных бумаг на иностранных фондовых рынках упростится.

Насколько новый порядок повлияет на развитие IPO в Украине и будут ли в дальнейшем украинские компании менять свою юрисдикцию для выхода на иностранные фондовые площадки, пока не известно. Однако уже понятно, что регулятор осознал ошибочность ограничений, которые существовали на рынке в течении более чем десяти лет. В результате проводимой политики крупнейшие украинские компании юридически вывели свой бизнес за пределы Украины.

Напомним, что в марте Нацкомиссия по фондовому рынку инициировала упрощение доступа украинского бизнеса к российским и китайским финансовым площадкам (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 25.06).

Пенсии госслужащим с 1 января 2014 г. будут начислять по новому порядку. Об этом сообщил директор Департамента пенсионного обеспечения и социальной защиты инвалидов Н. Шамбир.

«С 1 января 2014 г. при назначении пенсии должностной оклад, надбавка за ранг или квалификационные классы, классный чин или специальные звания и выслугу лет будут учитываться в размерах, установленных на день назначения пенсии по последней занимаемой должности», – отметил чиновник, комментируя новый порядок и условия определения заработной платы для исчисления пенсии государственного служащего, принятые Кабмином.

Размеры других выплат, которые включаются в заработок для назначения пенсии, в зависимости от даты обращения за пенсией, будут определяться по желанию пенсионера за последние 24 или любые 60 календарных месяцев работы на должностях, дающих право на данный вид пенсии. «Перерасчет ранее назначенных пенсий будет осуществляться в случае повышения размера зарплаты работающего государственно-служащего по решению правительства или в связи с изменением минимальной зарплаты», – отметил Н. Шамбир.

Новый порядок вступит в силу с 1 января 2014 г. вместе с вступлением в силу нового Закона Украины «О государственной службе», который был принят Верховной Радой 17 ноября 2011 г. (*Електронні Вісті (<http://elvisti.com>)*). – 2013. – 25.06).

В январе – мае 2013 г. в Общий фонд государственного бюджета Украины зачислено 117 913,4 млн грн, или 100,6 % к плановым показателям на январь – май 2013 г., что на 2819,7 млн грн, или на 2,4% больше соответствующего показателя 2012 г.

В Специальный фонд государственного бюджета поступило 17 426,6 млн грн (с учетом собственных поступлений бюджетных учреждений и субвенций из местных бюджетов).

В январе – мае 2013 г. органами Казначейства возмещено из бюджета 23 713,5 млн грн налога на добавленную стоимость, что на 4554,5 млн грн, или на 23,8 % больше, чем за соответствующий период прошлого года (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 25.06).

С начала года в Украине зарегистрировано почти 80 тыс. физических лиц-предпринимателей. Об этом на своей странице в социальной сети Facebook отметил глава Государственной регистрационной службы Украины Д. Ворона.

«С начала года зарегистрировано почти 80 тыс. физических лиц-предпринимателей и свыше 23 тыс. юридических лиц. Регистрация бизнеса в настоящий момент занимает два-три. Передача функций регистрации бизнеса в ведение Укргосреестра с 1 июля этого года пройдет максимально комфортно, никаких остановок регистрации не будет», – отметил глава ведомства.

Д. Ворона также добавил, что почти на 65 % сохранится штат регистраторов. «Почти 65 % государственных регистраторов переходят в структуру Укргосреестра. И в большинстве случаев регистрация будет осуществляться в уже привычных для граждан помещениях. Однако в течение двух-трех месяцев мы будем искать новые более комфортные офисы для регистрации. Кроме того, будем работать над улучшением материально-технической базы, ведь все это влияет в первую очередь на качество и скорость обслуживания», – сказал Д. Ворона (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 25.06).

«Укрзалізниця» решила сосредоточиться на реформах и перевозке пассажиров. Об этом сообщает пресс-служба ведомства, подводя итоги совещания, которое состоялось в «Укрзалізниці». На нем, в частности, был проанализирован ход реализации всех пунктов Национального плана действий на 2013 г. в рамках реализации Программы экономических реформ на 2010 – 2014 гг.

В соответствии с Нацпланом, с 1 марта 2013 г. в первом классе скоростных электропоездов категории Интерсити+ введена система регулирования стоимости билетов в зависимости от сроков продажи.

«Укрзалізниця» продолжила развитие скоростного движения с запуском новых скоростных поездов, также в ближайших планах ведомства – внедрение бонусной системы для пассажиров первого класса поездов Интерсити+ и возможности оформить билет на одном бланке для поездки с пересадками. К тому же станет более информативным и удобным веб-портал для пассажиров. Пассажирский подвижной состав планируется обновить. «УЗ подала на рассмотрение проект финансового плана железных дорог Украины на 2013 г., в котором предусмотрено приобретение 200 купейных вагонов, 41 пассажирского вагона с местами для перевозки лиц с ограниченными физическими возможностями и семи специализированных вагонов типа СТ (служебно-технические) за средства госбюджета», – сообщает пресс-центр ведомства (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>)). – 2013. – 26.06).

Мэр Полтавы А. Мамай обеспокоен неплатой городских платежей Госказначейством. Об этом он сообщил журналистам.

Мэр утверждает, что городские деньги не пропускает Госказначейство и все, что делается в Полтаве в плане ремонтов и развития инфраструктуры, – все построено на голом энтузиазме. «Сейчас все поставки битума, гранотсева, все делает в городе ГДЭУ – все это делается бесплатно. Есть у нас 33 млн грн на ремонт дорог, это деньги общины города, но Госказначейство не пропускает эти платежи, и такая ситуация по всей Украине. Такая же ситуация и со строительством спорткомплекса на П. Юрченко. Есть 15 млн, но снова мы не можем их получить», – сказал А. Мамай.

Кроме того, мэр заявил, что город не имеет возможности даже использовать деньги с депозитных счетов, потому что эти деньги опять идут через Госказначейство.

Как сообщалось, мэр Кременчуга Полтавской области О. Бабаев обратился в Госказначейство с требованием производить оплату за выполненные работы, которая прекратилась три недели назад. Он отметил, что кременчугская власть серьезно обеспокоена накоплением неоплаченных платежей, так как казначейство их не пропускает, а соответственно, никто не получает проплат (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2013. – 25.06).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Задолженность по выплате заработной платы в Украине по состоянию на 1 июня 2013 г. уменьшилась на 12 млн 484 тыс. грн, или на 1,2 % в месячном исчислении, и составила 1 млрд 43 млн 729 тыс. грн. Об этом свидетельствуют данные Государственной службы статистики Украины.

Одновременно, по сравнению с объемом задолженности по зарплате на 1 января текущего года, сумма долга возросла на 16,8 %. В частности, сумма задолженности по зарплате в промышленности по состоянию на 1 июня составила 516,724 млн грн и сократилась в мае на 2,7 %, в строительстве – 86,526 млн грн (+1 %).

Задолженность по заработной плате в области образования в мае уменьшилась на 4,5 % – до 3,677 млн грн, в области здравоохранения – на 48,7 %, до 4,053 млн грн.

При этом сумма задолженности на транспорте в течение мая 2013 г. возросла на 2,1 % и на 1 июня т. г. составляла 226,408 млн грн.

Недофинансирование оплаты труда в профессиональной, научной и технической деятельности составляет 88,506 млн грн – на 4 % больше по сравнению с 1 мая 2013 г.

По данным Госстатистики, задолженность по заработной плате работникам экономически активных предприятий составляет 564,617 млн грн, или 54,1 % от общей суммы, предприятий-банкротов – 425,281 млн грн (40,7 %), экономически неактивных – 53,831 млн грн (5,2 %).

Напомним, что на 1 мая 2013 г. задолженность по выплате заработной платы в Украине показала уменьшение на 2,1 % в месячном исчислении и составила 1 млрд 56,213 млн грн (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 25.06).

Общая сумма государственного и гарантированного государством долга Украины за май 2013 г. снизилась на 656 млн дол., или на 0,95 % – до 68,579 млрд дол. Об этом сообщается на официальном сайте Министерства финансов Украины. Согласно сообщению, с начала года сумма государственного и гарантированного государством долга Украины возросла на 4,084 млрд дол., или на 6,33 %.

В гривневом эквиваленте в мае общая сумма госдолга снизилась на 5,239 млрд грн, или на 0,95 % – до 548,154 млрд грн.

Внешний долг правительства (прямой и гарантированный) в мае текущего года снизился на 1,483 млрд дол., или на 3,79 % – до 37,680 млрд дол., внутренний (прямой и гарантированный) – возрос на 827 млн дол., или на 2,75 % – до 30,899 млрд дол.

Прямой госдолг Украины в мае возрос на 160 млн дол., или на 0,29 % – до 55,350 млрд дол., при этом внешний госдолг снизился на 370 млн дол., или на 2,43 % – до 26,877 млрд дол., внутренний – возрос на 830 млн дол., или на 3 % – до 28,473 млрд дол.

Сумма гарантированного государством долга Украины в мае снизилась на 815 млн дол., или на 5,8 % – до 13,229 млрд дол., в том числе гарантированный внешний долг составил 10,803 млрд дол., гарантированный внутренний – 2,426 млрд дол. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua/2013/06/25/776267>). – 2013. – 25.06).

Через економічну рецесію бізнес не має можливості забезпечити ті податкові платежі, які закладені в Держбюджеті. Таку думку висловив старший аналітик Міжнародного центру перспективних досліджень О. Жолудь, передає УНН.

«Тиск на бізнес за поточних умов неприпустимий. Зрештою, з нього щось і витиснути неможливо, рецесія ж розпочалася ще торік. Слід однозначно скорочувати план бюджетних доходів», – вважає експерт.

О. Жолудь очікує, що за підсумками першого півріччя спостерігатиметься скорочення надходжень по всіх основних податках, у т. ч. ПДВ й податку на прибуток. Певний шанс є хіба на зростання акцизних доходів. «Промислове виробництво падає, зменшуються обсяги будівництва. Скорочується імпорт. Дуже дивно очікувати зростання доходів бюджету», – резюмував експерт.

За даними Держказначейства, за п'ять місяців поточного року в Загальний фонд держбюджету надійшло 117,9 млрд грн, що на 2,8 млрд грн більше, ніж за аналогічний період минулого року (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 26.06).

Не все в Європе плохо: потребдоверие в Германии возросло до максимума за последние шесть лет.

Потребительское доверие в Германии продолжает восстанавливаться, несмотря даже на неясные перспективы немецкой экономики. Об этом свидетельствуют данные GfK.

Индекс потребительских настроений, основанный на опросе около 2 тыс. человек, возрос в июле до самого высокого уровня за шесть лет (6,8 пункта) благодаря стабилизации рынка труда Германии и роста заработных плат.

Результаты оказались гораздо лучше прогнозов экспертов, которые ожидали роста показателя до 6,5 пункта. Индекс экономических ожиданий возрос в марте до 1,1 пункта с 0,6 в июне. Индекс, отражающий готовность к покупкам, снизился до 36,5 с 37,7 пункта, тогда как показатель, отражающий ожидания потребителей относительно доходов, возрос с 33,9 до 36,2 пункта (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 26.06).

Ситуация в экономике еврозоны требует сохранения стимулирующей монетарной политики, а программа

выкупа гособлигаций *Outright Monetary Transactions (OMT)* необходима как никогда прежде, заявил глава Европейского центрального банка М. Драги.

«Ценовая стабильность гарантирована, а экономическая ситуация в целом требует гибкого подхода, – отметил М. Драги. – Мы ожидаем, что монетарное стимулирование и улучшение на финансовых рынках поддержат рост экономики позже в этом году. Я бы сказал, что OMT сейчас более необходима, чем когда-либо, поскольку мы ожидаем потенциальных изменений в монетарной политике, которые несут неопределенность, в других юрисдикциях интегрированной мировой экономики» (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 26.06).

Италии, вероятно, понадобится пакет помощи ЕС в течение шести месяцев, поскольку страна сползает в глубокий экономический кризис и кредитный кризис распространяется на крупные компании. Такой прогноз приводит второй по величине банк Италии Mediobanca.

Индекс риска неплатежеспособности для Италии уже вызывает опасения на фоне роста стоимости заимствований.

Банк отмечает, что ситуация в экономике Италии не улучшилась за последний квартал, а скорее наоборот. Доклад предупреждает, что Италии придется прибегнуть к внешней помощи в связи с тем, что она не может рассчитывать на низкую стоимость заимствований и более активное восстановление экономики.

Госдолг Италии в 2,1 трлн евро является третьим по величине в мире после США и Японии. Любой серьезный стресс на долговых рынках грозит усилением кризиса еврозоны. Возможно, начало этому уже положено, после того как Федеральная резервная система США сигнализировала на прошлой неделе, что начнет изымать долларовую ликвидность из глобальной системы.

Доходность 10-летних облигаций Италии возросла до 4,8 %, что на 100 базисных пунктов выше по сравнению с майским уровнем, когда ФРС США начала говорить о воз-

можном ужесточении политики. Mediobanca выражает особую обеспокоенность по поводу разрыва, который возник между доходностью краткосрочных векселей и долгосрочных облигаций.

Векселя с погашением 31 июля торгуются с доходностью 0,48 %, тогда как доходность облигаций с аналогичным сроком погашения составляет 0,74 %. Причина такой разницы в том, что векселя защищены от реструктуризации долга (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 25.06).

Греция получила 3,3 млрд евро кредита для финансирования бюджета и обслуживания долга.

Европейский фонд финансовой стабильности (EFSF) перечислил Греции кредит для финансирования бюджетных расходов (включая обслуживание государственного долга). Об этом сообщила пресс-служба EFSF.

Как сообщается, сумма кредита составила 3,3 млрд евро, он выдан на 32 г.

Выделенные EFSF Греции средства являются второй частью кредитного транша, одобренного в мае 2013 г.

Общий объем транша составил 7,5 млрд евро. В общей сложности Греция получила от EFSF 130,6 млрд евро из обещанной суммы кредита в 144,6 млрд евро (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 26.06).

США сокращают сухопутные войска на 80 тыс. человек ради экономии бюджета 487 млрд дол.

Армия США (Сухопутные войска страны) приступила к сокращению численности военнослужащих. Об этом сообщил начальник штаба армии Р. Одьерно, передает Reuters.

Сокращение пройдет в рамках программы по уменьшению бюджетных расходов, принятой в 2012 г., и затронет 80 тыс. военнослужащих, которые будут уволены в течение ближайших четырех лет. Это позволит сократить расходы на 487 млрд дол. Таким образом, численность армии сократится

с 570 до 490 тыс. человек. Из существующих ныне 45 боевых бригад 12 будут расформированы. В том случае, если сокращение бюджетных расходов (так называемый секвестр) продолжится, армия будет вынуждена продолжить сокращения и уволить еще 20 тыс. военнослужащих. На территории самих Соединенных Штатов Америки сокращения затронут десять военных баз (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 26.06).

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 47

Бюлетень підготували:

С. Горова, Т. Гранчак, В. Пальчук, І. Соколова

Редактори: Т. Дубас,

О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

І. Соколова

Підп. до друку 27.06.2013.

Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Обл.-вид. арк. 2,46. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

ДК № 1390 від 11.06.2003 р.